

תודה לכל השותפים שנטלו חלק בעריכת הסקר:

- ❖ המחלקה לנוער ולצעירים: עידן גביש, ורד שגיא
- ❖ המחלקה לחינוך על יסודי: איילה קידר
- ❖ היחידה לתכנון והערכה פדגוגית: הדס גרונר, צביה גל, יעל כהן-עזריה

ותודה מיוחדת לחברי ועדת מעורבות בקהילה בפרלמנט הנוער של תל-אביב-יפו:

קרין קמש
אדם קריוסקי
שני אפלברג
אירה פטשניוק
מנשה אלישע

תקציר מנהלים

הסקר הנוכחי הינו פרי יוזמה של חברי פרלמנט הנוער בתל-אביב-יפו, הפועל בליווי ותמיכה של המחלקה לנוער וצעירים, באגף קהילה, נוער וספורט במינהל החינוך התרבות והספורט.

מטרת הסקר לברר את דפוסי הפעילות של בני הנוער בשעות הפנאי כמו גם מאפיינים שונים הנוגעים לתעסוקה, למידה, התנדבות ועוד, ולבחון את הצרכים שבני הנוער מעלים בתחומים אלו.

הסקר נערך במהלך שנת הלימודים תשס"ט, בליווי מקצועי של צוות היחידה לתכנון והערכה פדגוגית בעיריית תל-אביב-יפו. סך המשיבים לשאלון הסקר הגיע ל-1,251 בני נוער, מכיתות ח'-'יב', אשר נדגמו מקרב 15 בתי ספר על יסודיים שבחינוך העירוני והמשותף בעיר.

ממצאי הסקר מלמדים שאופני הבילוי הנפוצים בקרב בני נוער מחוץ לבית הם: בילוי עם חברים ובסדר יורד, בילוי בקניונים, עבודה, פעילות ספורט ופעילות במרכז קהילתי.

בהתייחס לחברות בתנועות נוער בעיר נמצא, שפחות משליש מבני הנוער מדווחים שהם חברים בתנועת נוער. תנועת הנוער הפופולארית ביותר היא הצופים ובמרחק ניכר - בני עקיבא והנוער העובד.

שאלון הסקר בחן בין היתר, אלו מקומות בילוי חסרים לבני נוער בעיר; במקום הראשון מציינים בני הנוער את חסרונם של בתי קולנוע, ובסדר יורד, מועדוני נוער, קניונים, אינטרנט קפה ורשתות מזון מהיר.

שלושת הפעילויות העיקריות המועדפות על בני הנוער בתקופת החופש הגדול הן: סרטים בהנחה, מסיבות בריכה וטיולים מוזלים.

במסגרת חגיגות המאה לעיר תל-אביב-יפו תתקיים בקיץ עיר הנוער. מניתוח הממצאים בנושא זה עולה, שהפעילויות המועדפות בעיר הנוער הן: מסיבות, ובסדר חשיבות יורד, תצוגות אופנה, פינות טיפוח ומשחקי וידאו.

האומן המועדף להופעה בעיר הנוער, ובמרחק ניכר מיתר האומנים הוא אייל גולן; למקום השני הגיע קובי פרץ ואחריו צועדים משה פרץ ועברי לידר.

בהתייחס להיבט של התנדבות בני נוער בקהילה, עולה שקרוב למחצית מבני נוער בעיר מדווחים שהם מתנדבים או שהתנדבו בעבר.

המסגרת הנפוצה ביותר להתנדבות (הן בקרב המתנדבים במסגרת מחויבות אישית והן בקרב יתר המתנדבים) היא עזרה במסגרת לימודית ולאחר מכן התנדבות בבתי חולים.

בנוגע לשאיפה להתנדבות בעתיד נמצא, שכשני שלישי מבני הנוער בעיר מציינים שהם מעוניינים להתנדב בעתיד. המסגרות הפופולאריות להתנדבות עתידית הן: בתי חולים, מד"א, ומשטרה. נמצא, שבאופן מובהק בנות מתנדבות בקהילה בהווה ובעבר יותר מבנים, ואף מגלות שאיפה רבה יותר להתנדבות עתידית.

כרבע מבני הנוער מדווחים שהם מקבלים סיוע לימודי במסגרת בית הספר; אחוז דומה מציינים שאינם מקבלים סיוע לימודי במסגרת בית הספר אף על פי שהם חשים שהם זקוקים לו.

מינהל החינוך התרבות והספורט בעירייה שוקל הקמת מרכזי למידה בעיר. אף על פי שכמחצית מבני הנוער מדווחים שלו היה מוקם מרכז למידה הם לא היו לקבלת סיוע במסגרתו, כשליש מדווחים שהיו פונים, והיתר סבורים שיפנו בהתאם לנסיבות שונות (מחיר, חברים ועוד). המקצועות המבוקשים ביותר לסיוע במרכזי הלמידה הם: מתמטיקה ובסדר יורד אנגלית ולשון.

בנושא שילוב לימודים בתיכון ועבודה נמצא, שקרוב לשליש מתלמידי כיתות ט'- יב' מדווחים שהם משלבים לימודים ועבודה במהלך שנת הלימודים; אחוז לא מבוטל של בני נוער מציינים שאינם עובדים אך מעוניינים לעבוד.

מסגרת העבודה הנפוצה ביותר בקרב בני נוער היא עבודה בחנות, ובמרחק ניכר עבודה בבתי קפה ומסעדות, וברשתות מזון מהיר.

כשני שלישי מבני נוער מדווחים על קבלת שכר הגבוה יותר מהמינימום הנדרש בהתאם לגיל על פי טבלאות השכר עבור עבודתם, קרוב לשליש מקבלים בהתאם לגילם ורק אחוזים בודדים מקבלים פחות ממה שנדרש על פי לגילם.

שעות העבודה הנפוצות ביותר בקרב תלמידי תיכון המשלבים לימודים ועבודה הן - עד 4 שעות עבודה ליום.

תוכן עניינים

עמוד

7	א. מבוא
7	ב. הליך
8	ג. שיטת הניתוח
8	ד. הממצאים
8	1. מאפייני הנשאלים
10	2. פעילות בשעות הפנאי
10	2.1 פעילות מחוץ לבית בשעות אחר הצהריים
11	2.2 חברות בתנועת נוער
12	2.3 מקומות בילוי חסרים
13	2.4 פעילות לבני נוער בחופש הגדול
14	3. עיר הנוער
14	3.1 פעילויות מועדפות
15	3.2 אומנים מועדפים
17	4. התנדבות בקהילה
17	4.1 מסגרות התנדבות בהווה ובעבר
19	4.2 מסגרות מעודפות להתנדבות בעתיד
21	5. סיוע לימודי
21	5.1 סיוע לימודי בבית הספר
22	5.2 מרכז למידה עירוני
23	6. תעסוקה
23	6.1 שילוב לימודים ועבודה
23	6.2 תנאי עבודה ושכר
25	7. ללמוד ולחיות בתל-אביב-יפו

תרשימים

8	1. התפלגות המשיבים על פי איזור מגוריהם
9	2. התפלגות המשיבים על פי שכבת גיל
10	3. דפוסי פעילות של בני נוער בשעות אחר הצהריים מחוץ לבית
11	4. דפוסי חברות בתנועות נוער
12	5. מקומות בילוי חסרים ושרצוי להוסיף בעיר
13	6. פעילויות המועדפות על ידי בני נוער בחופש הגדול
15	7. פעילויות מועדפות בעיר הנוער
16	8. עשרת האומנים המועדפים להופעה בעיר הנוער
17	9. התנדבות בני נוער בקהילה
18	10. העדפות התנדבות של בני נוער בהווה ובעבר במסגרת מחויבות אישית
19	11. מסגרות התנדבות מועדפות על בני נוער בעתיד
21	12. סיוע לימודי בבית הספר
22	13. מקצועות לימוד מבוקשים במרכז למידה
23	14. דפוסי שילוב לימודים ועבודה, לפי מסגרת
24	15. השכר המשולם לבני נוער במקומות עבודה
25	16. מידת ההמלצה לבני נוער ללמוד ולחיות בתל-אביב-יפו

א. מבוא

הסקר הנוכחי לאיתור צרכים בקרב בני נוער בעיר, הינו פרי יוזמה של פרלמנט הנוער העירוני. פרלמנט הנוער העירוני מהווה גוף עירוני א-פוליטי המייצג את כלל בני הנוער בעיר (יהודים, ערבים, חילונים ודתיים), ופועל בליווי ותמיכה של המחלקה לנוער וצעירים באגף קהילה נוער וספורט, במינהל החינוך, התרבות והספורט.

הדו"ח הנוכחי מציג תמונת מצב באשר לדפוסי הפעילות של בני הנוער בשעות הפנאי, כמו גם מאפיינים שונים הנוגעים לתעסוקה, למידה, התנדבות ופעילויות מבוקשות בעיר הנוער. בנוסף בוחן הדו"ח את הצרכים שבני הנוער מעלים בתחומים אלו.

הדו"ח המוצג להלן נערך על ידי צוות היחידה לתכנון והערכה פדגוגית במינהל החינוך, התרבות והספורט בעיריית תל-אביב-יפו, ומבוסס על שאלון הסקר שבנו חברי פרלמנט הנוער (בליווי מקצועי של צוות היחידה). במקביל, מכינים חברי הפרלמנט מצגת המתארת את תוצאות הסקר מנקודת מבטם, והמפרטת את ההחלטות שנתקבלו בעקבות הסקר כמו גם יישומים עתידיים.

ב. הליך

שאלון הסקר מתמקד, בנושאים הנוגעים לשעות הפנאי, בילוי, תעסוקה, למידה והתנדבות של בני הנוער בעיר. בכדי לשמור אל אותנטיות, נערכו בשאלון (שנבנה על ידי בני נוער עבור בני נוער) שינויי נוסח מועטים.

השאלון הועבר על ידי פרלמנט הנוער במהלך שנת הלימודים תשס"ט ב- 18 בתי ספר על יסודיים שבחינוך העירוני והמשותף ברחבי העיר. בפועל נתקבלו בחזרה שאלונים מ- 15 בתי ספר. במסגרת הסקר נדגמה (במרבית המקרים) כיתה מכל אחת משכבת הגיל ח' עד יב'. סך המשיבים על השאלון הגיע ל-1,251 בני נוער.

ג. שיטת הניתוח

בפרק הממצאים יוצגו התפלגויות באחוזים של פריטי השאלון בסדר יורד (על פי רב באמצעות תרשימים). במקרים בהם נתגלו קשרים מובהקים מבחינה סטטיסטית בין מאפייני הרקע של הנשאלים (מגדר, איזור מגורים, כיתה) לבין פריטי השאלון (על פי מבחן X^2)¹, הם יוצגו בגוף הדו"ח.

ד. הממצאים

1. מאפייני הנשאלים

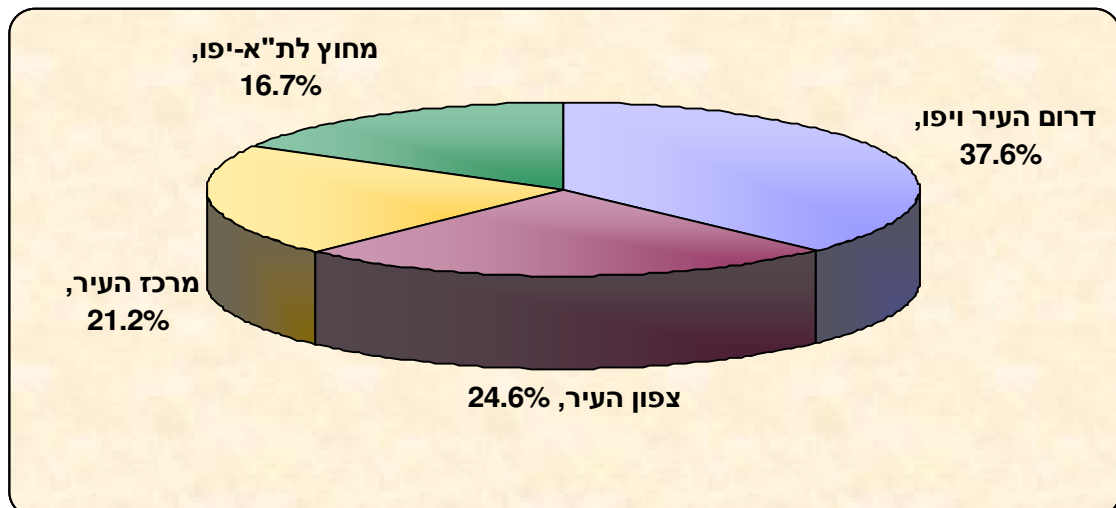
מגדר

בסקר השתתפו 1,251 בני נוער מהם 40% בנים ו-60% בנות.

איזור מגורים

כפי שניתן לראות בתרשים 1, כ-38% מהנשאלים מתגוררים בדרום העיר ויפו, 21% מתגוררים במרכז העיר, 25% בצפונה ו-17% מחוץ לעיר.

תרשים 1: התפלגות המשיבים על פי איזור מגוריהם (N=1,242)

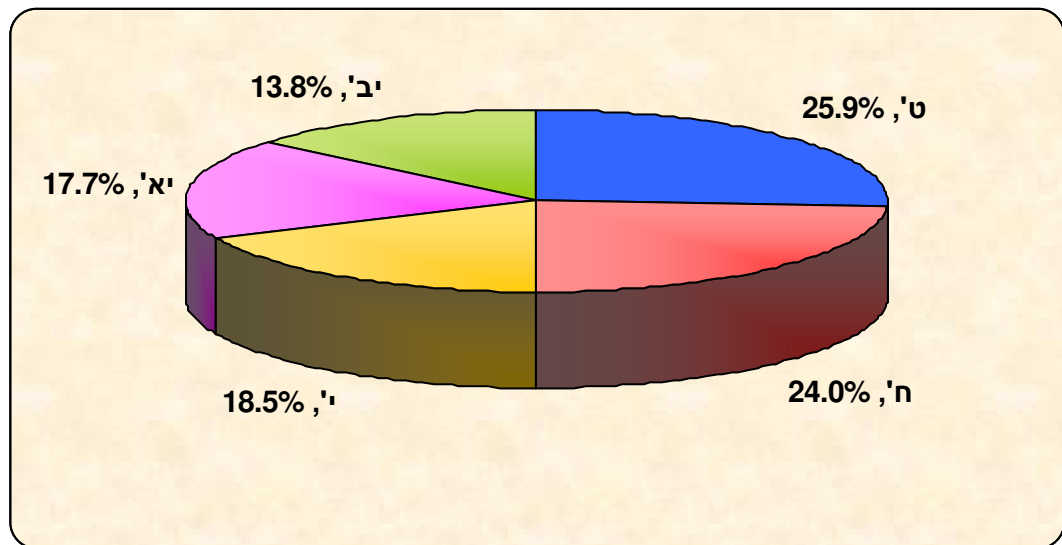

¹ קשרים מובהקים מבחינה סטטיסטית הם קשרים משמעותיים שניתן להכליל אותם על כלל בני הנוער בעיר. מבחן X^2 (Chi Square) בודק קשרים בין משתנים קטגוריאליים - שהקטגוריות בהן אינן בעלות סדר או כיוון.

שכבת גיל

על שאלון הסקר השיבו תלמידי כיתות ח' עד יב', מ-15 בתי הספר שבחינוך העירוני והמשותף בעיר. תרשים 2 מציג את התפלגות המשיבים לשאלון הסקר לפי שכבת גיל.

תרשים 2: התפלגות המשיבים על פי שכבת גיל (N=1,235)

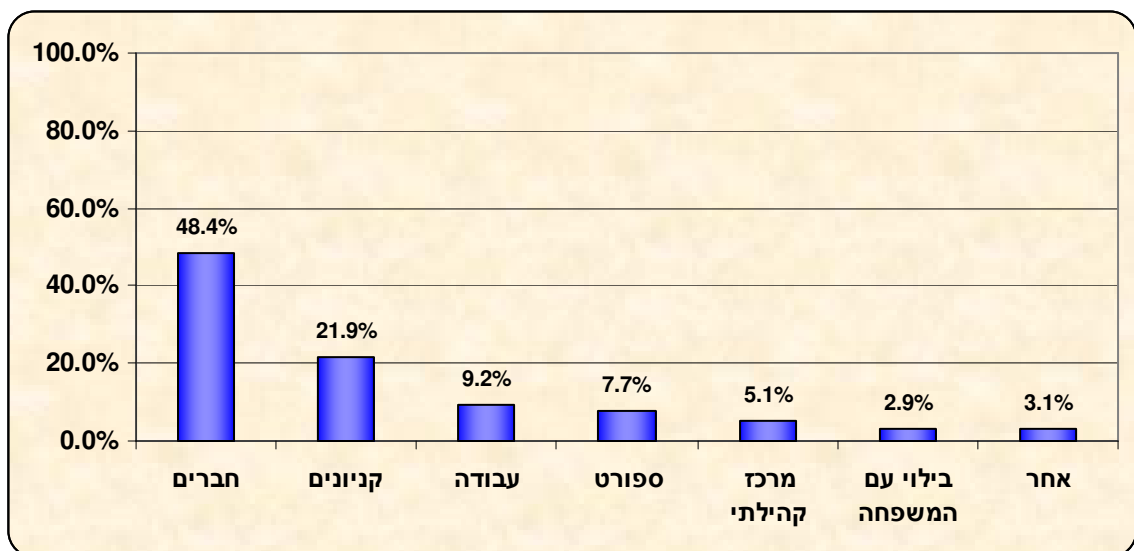

2. פעילות בשעות הפנאי

2.1 פעילות מחוץ לבית בשעות אחר הצהריים

תרשים 3 מתאר את דפוסי הפעילות של בני נוער בשעות אחר הצהריים מחוץ לבית, בסדר יורד (שאלה פתוחה בחלקה).

תרשים 3 : דפוסי פעילות של בני נוער בשעות אחר הצהריים מחוץ לבית (N=1,109)

מעיון בתרשים 3 ניתן ללמוד שאופני הבילוי הנפוצים בקרב בני נוער מחוץ לבית הם: בילוי עם חברים (48%), ובסדר יורד בילוי בקניונים (22%), עבודה (9%), ספורט (8%) ופעילות במרכז קהילתי (5%).

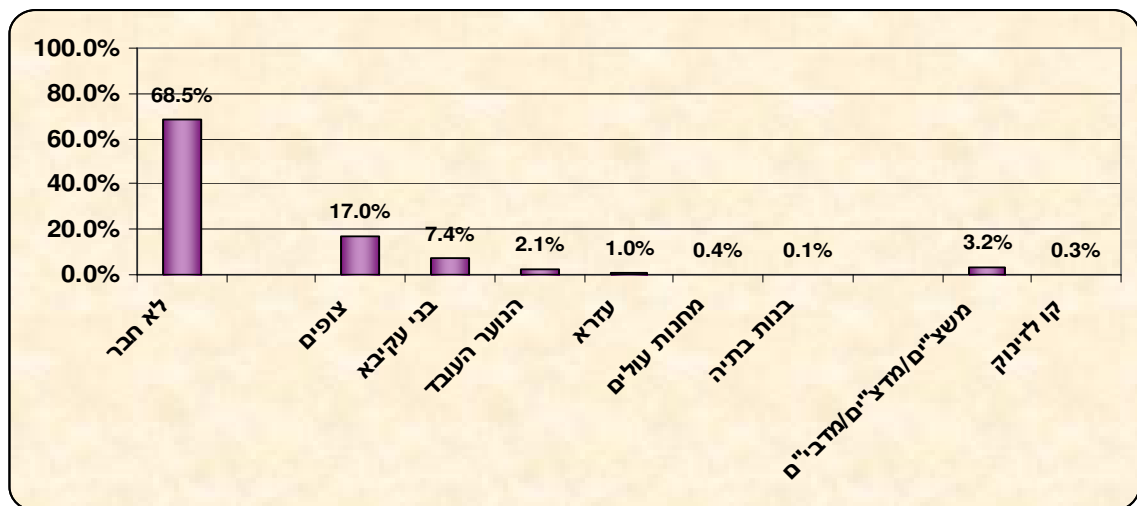
בחינת דפוסי הבילוי בפילוחים לפי מאפייני רקע, מעידה, על הבדל בין בנים ובנות; אף על פי שבקרב שני המינים בילוי עם חברים הוא דפוס הבילוי הנפוץ ביותר, נמצא שבקרב בנות בילוי בקניון (27%) נמצא במקום השני, ובסדר יורד עבודה (15%), ובילוי במרכז הקהילתי (5%); בקרב בנים, הפעילות שנמצאת במקום השני היא פעילות ספורט (13.8%) ובסדר יורד בילוי בקניונים (13.6%) ועבודה (9%).

בפילוח לפי איזור מגורים נמצא, שבדרום העיר ובמרכזה הפעילות הנפוצה ביותר בקרב בני נוער היא בילוי עם חברים (48% ו- 47% בהתאמה), ובסדר יורד בילוי קניונים (20% ו- 24% בהתאמה), עבודה (10% ו- 9% בהתאמה) וספורט (6% בשני האזורים).
 בצפון העיר הפעילויות הפופולאריות בסדר יורד הן: בילוי עם חברים (51%), קניונים (23%), ספורט (10%) ועבודה (8%).

2.2 חברות בתנועת נוער

תרשים 4 מציג את שיעור החברות בתנועות נוער לפי סוג תנועה בסדר יורד (שאלה פתוחה בחלקה).

תרשים 4: דפוסי חברות בתנועות נוער (N=1,109)

מהתבוננות בתרשים 4 ניתן ללמוד שלמעלה משני שלישי מבני הנוער שענו על השאלון, מדווחים שאינם חברים בתנועת נוער.

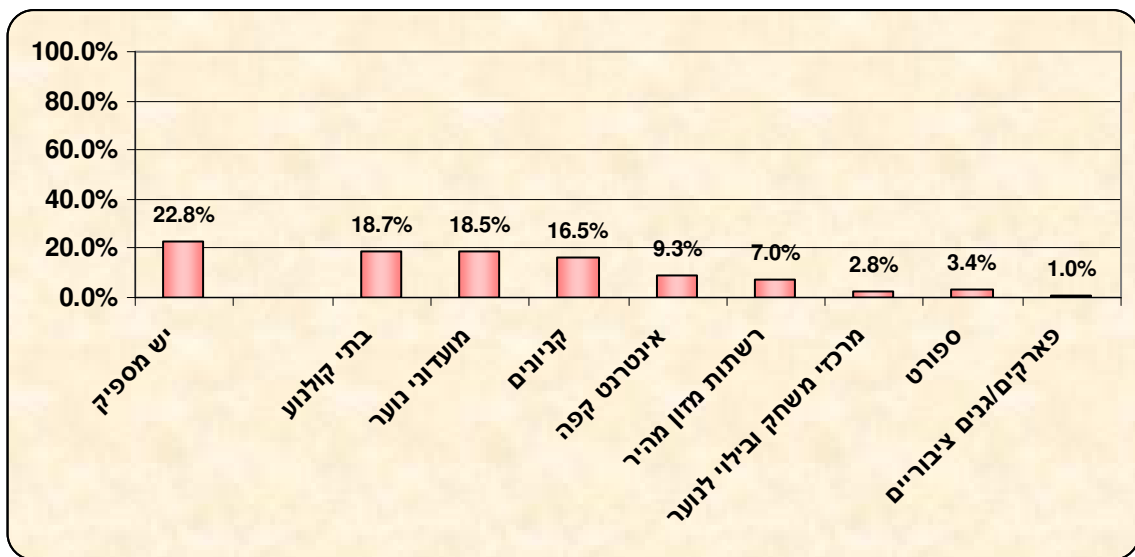
בקרב כלל הנשאלים, שיעור גבוה יחסית חברים בצופים (17%) ובסדר יורד ובמרחק ניכר, חברים בבני עקיבא - 7% בנוער העובד - 2% ובעזרא - 1%.

מפילוח התשובות על פי איזור מגורים, עולה שבדרום העיר שיעור החברות בתנועות נוער נמוך בהשוואה למרכז העיר וצפונה (24% ו- 39% ו- 43% בהתאמה).

2.3 מקומות בילוי חסרים

תרשים 5 מציג את התפלגות התשובות לשאלה: "אילו מקומות בילוי חסרים לך או היית רוצה להוסיף בעיר" (שאלה פתוחה בחלקה) בסדר חשיבות יורד.

תרשים 5: מקומות בילוי חסרים ושרצוי להוסיף בעיר (N=1,186)

עיון בתרשים 5 מעיד, שכרבע מבני הנוער סבורים שישנם מספיק מקומות בילוי לבני נוער ברחבי העיר. יחד עם זאת, 19% מציינים שחסרים בתי קולנוע, אחוז דומה סבור שחסרים מועדוני נוער, ובסדר יורד, קניונים (17%), אינטרנט קפה (9%) ורשתות מזון מהיר (7%). יתר מקומות הבילוי שצוינו כחסרים (ולא הופיעו בקטגוריות התשובות המובנות) הופיעו בשיעורים נמוכים יחסית.

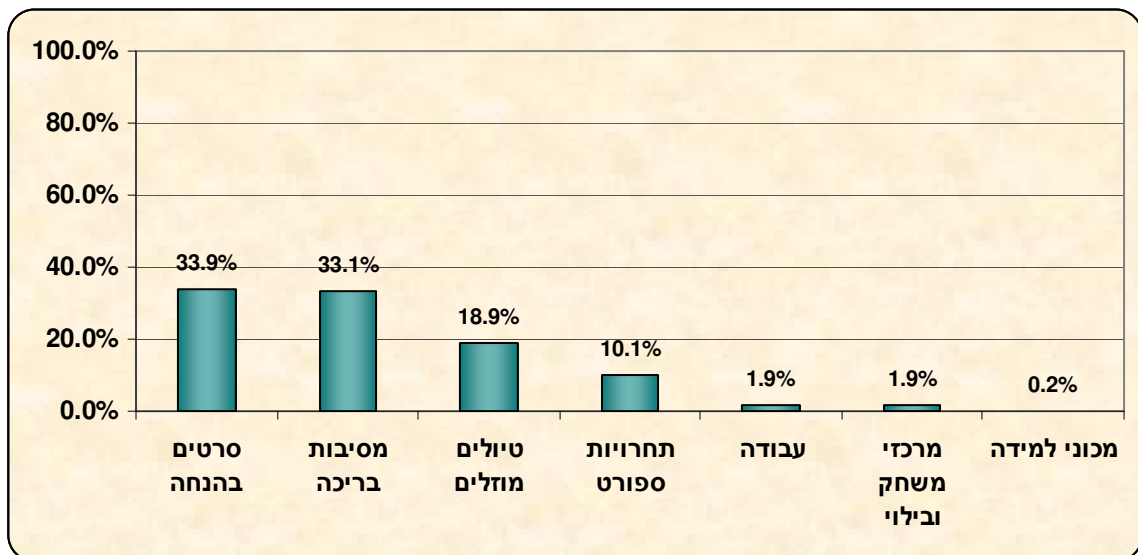
פילוח התשובות לפי מגדר מעלה, שבעוד שבנות מצביעות בעיקר על חסרונם של בתי קולנוע (19%), קניונים (19%) ורק במקום השלישי מועדוני נוער (18%), בנים מצביעים בראש ובראשונה על חסרונם של מועדוני נוער (19%) ובסדר חשיבות יורד, בתי קולנוע (18%), וקניונים (13%). בנוסף נמצא שבנים סבורים יותר מבנות שחסרים מקומות לפעילות ספורטיבית (5% ו-1% בהתאמה), ובנות מציינות יותר מבנים את חסרונם של אינטרנט קפה (10% ו-7% בהתאמה).

בפילוח לפי איזור מגורים נמצא, שבדרום העיר אחוז המציינים את העדרם של מקומות בילוי גבוה יותר מאשר בצפון העיר ומרכזה (81%, 72% ו- 72% בהתאמה). בנוסף נמצא, שבעוד שבני נוער בצפון העיר מצביעים בעיקר על מחסור במועדוני נוער (21%) ובסדר יורד, בתי קולנוע (15%) ואינטרנט קפה (12%), הרי שבני נוער תושבי המרכז והדרום גורסים שחסרים בראש ובראשונה בתי קולנוע (18% במרכז העיר ו- 21% בדרום בהתאמה), ובסדר יורד קניונים (16% ו- 20% בהתאמה) ומועדוני נוער (16% ו- 17% בהתאמה).

2.4 פעילות לבני נוער בחופש הגדול

תרשים 6 מציג את הפעילויות המועדפות על ידי בני הנוער בחופש הגדול בסדר עדיפות יורד (שאלה פתוחה בחלקה).

תרשים 6 : פעילויות המועדפות על ידי בני נוער בחופש הגדול (N=1,186)

מעיון בתרשים 6 ניתן לראות ששלושת הפעילויות העיקריות המועדפות על בני הנוער בתקופת החופש הגדול הן: סרטים בהנחה (34%), מסיבות בריכה (33%) וטיולים מוזלים (19%). שלושת הפעילויות שמופיעות בסדר חשיבות נמוך (עבודה, מרכזי משחק ומכוני למידה) הן קטגוריות שלא היו מובנות בגוף השאלה.

מפילוח הממצאים לפי מגדר עולה כי:

הן בקרב בנות והן בקרב בנים, שתי הפעילויות המועדפות ביותר בתקופת החופש הגדול הן סרטים בהנחה (35% ו- 32% בהתאמה), ומסיבות בריכה (34% ו-32% בהתאמה), יחד עם זאת, בקרב בנות הפעילות שנמצאת במקום השלישי היא טיולים מוזלים (23%) ואילו בקרב בנים הפעילות המופיעה במקום השלישי הינה תחרויות ספורט (17%).

מפילוח הממצאים לפי איזור מגורים ניתן ללמוד ש:

בדרום העיר הפעילויות המועדפות על ידי בני נוער הן בסדר יורד: מסיבות בריכה (36%) טיולים מוזלים (26%) וסרטים בהנחה (25%).
במרכז העיר הפעילויות המבוקשות בסדר יורד הן: סרטים בהנחה (38%), מסיבות בריכה (33%), וטיולים מוזלים (17%).
בצפון העיר הפעילויות המועדפות הן: סרטים בהנחה (41%), מסיבות בריכה (33%), ותחרויות ספורט (10%).

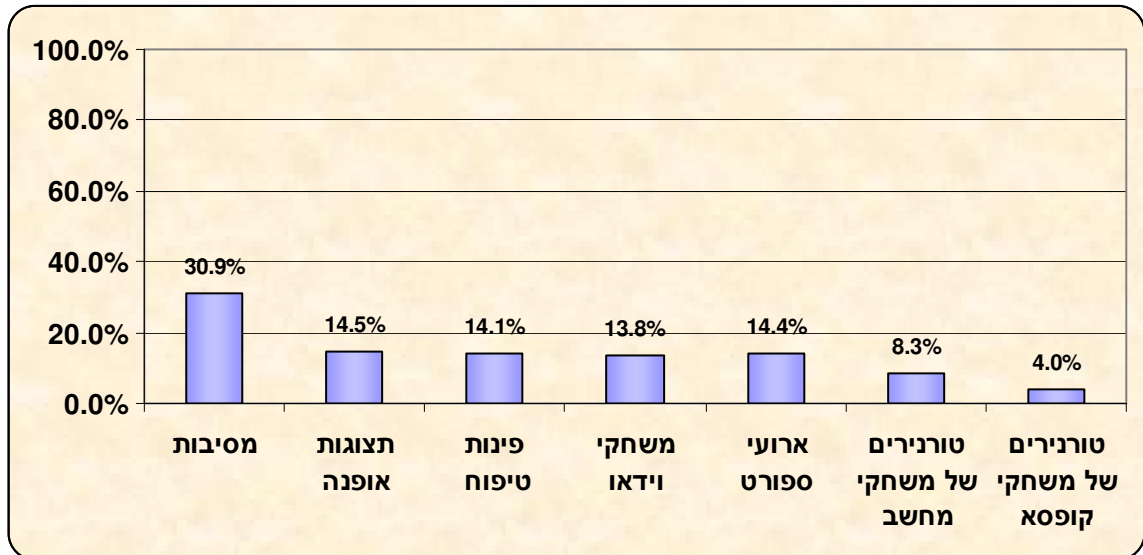
3. עיר הנוער

במסגרת חגיגות המאה לעיר תל-אביב-יפו תתקיים בקיץ עיר הנוער. בכדי להיערך לאירוע וללמוד על צרכי הנוער מאירוע זה, הופיעו בשאלון מספר פריטים הבוחנים נושא זה.

3.1 פעילויות מועדפות

תרשים 7 מתאר את הפעילויות המועדפות בעיר הנוער בסדר חשיבות יורד (שאלה פתוחה בחלקה).

תרשים 7 : פעילויות מועדפות בעיר הנוער (N=1,177)

התמונה המצטיירת מתרשים 7 היא שהפעילויות המועדפות בעיר הנוער הן: מסיבות (31%) ובסדר חשיבות יורד, תצוגות אופנה (15%), פינות טיפוח ומשחקי וידאו (14% לכל אחת מפעילויות).

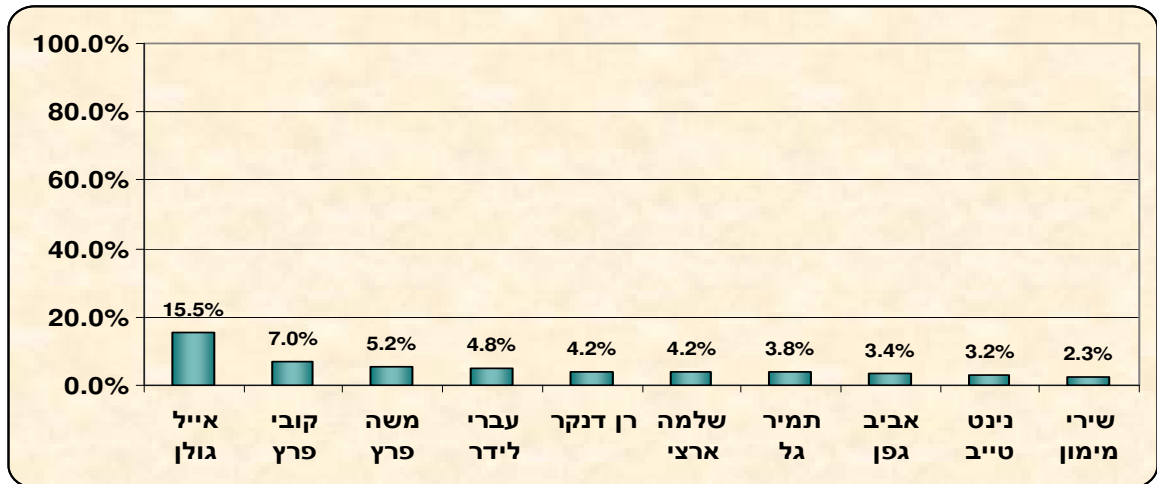
בפילוח לפי מגדר עולה, שקיום מסיבות מופיע במקום הראשון בקרב שני המינים (33% בקרב שניהם), יחד עם זאת, בעוד שבנות מעוניינות בסדר חשיבות גבוה יחסית בהצבת פינות טיפוח (23%) ובקיום תצוגות אופנה (22%), בנים מעדיפים משחקי וידאו (23%), ובסדר יורד - אירועי ספורט (23%) וטורנירים של משחקי מחשב (15%).

3.2 אומנים מועדפים בעיר הנוער

האומן המועדף על בני הנוער להופעה בעיר הנוער, ובמרחק רב מיתר האומנים הוא אייל גולן (עם הצבעה של 16%) ואחריו קובי פרץ (7%), משה פרץ (5%) ועברי לידר (5%).

תרשים 8 מציג את עשרת האומנים המועדפים להופעה בעיר הנוער (השאלה הייתה פתוחה).

תרשים 8: עשרת האומנים המועדפים להופעה בעיר הנוער (N=751)

בפילוחים על פי מגדר ואיזור מגורים נמצא שאייל גולן מוביל בקרב שני המינים ובקרב תושבי שלושת אזורי העיר.

עוד נמצא שבקרב בנות ניצב במקום השני קובי פרץ (7%) ובסדר יורד עברי לידר (6%) ורן דנקר, (6%) ובקרב בנים, ניצב במקום השני קובי פרץ (7%) ואחריו שלמה ארצי (6%) ומשה פרץ (6%).

בדרום העיר הגיע למקום השני אחרי אייל גולן (עם 23%) - קובי פרץ (10%), ולמקום השלישי תמיר גל (8%).

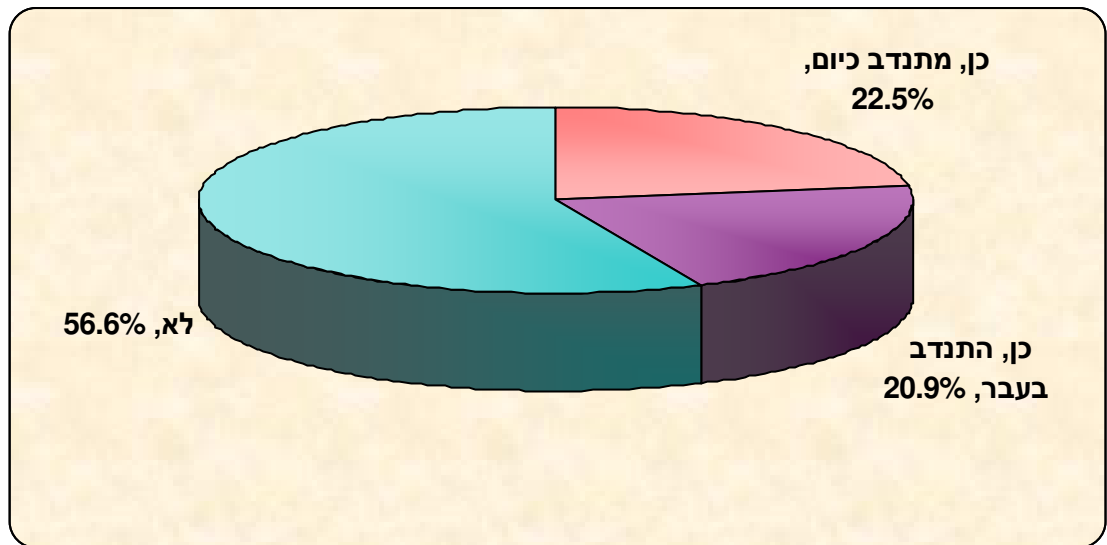
במרכז העיר הגיע למקום השני אחרי אייל גולן (עם 12%) - עברי לידר (8%), ולאחריו קובי פרץ (7%).

בצפון העיר מוביל בהפרש מזערי אייל גולן (7.8%) ולאחריו עברי לידר (7.6%) ובמקום השלישי שלמה ארצי (7%).

4. התנדבות בקהילה

תרשים 9 מתאר את דפוסי ההתנדבות בקרב בני נוער בסדר יורד.

תרשים 9 : התנדבות בני נוער בקהילה (N=1,204)

תרשים 9 מראה שלמעלה ממחצית (57%) מבני נוער בעיר דווחו שאינם מתנדבים בקהילה בהווה ובעבר; 23% ציינו שהם מתנדבים בעת ביצוע הסקר ו- 21% שהתנדבו בעבר. שיעור ההתנדבות הגבוה ביותר על פי שכבות הגיל נרשם בקרב תלמידי שכבת י' (נוכח פרויקט המחויבות האישית).

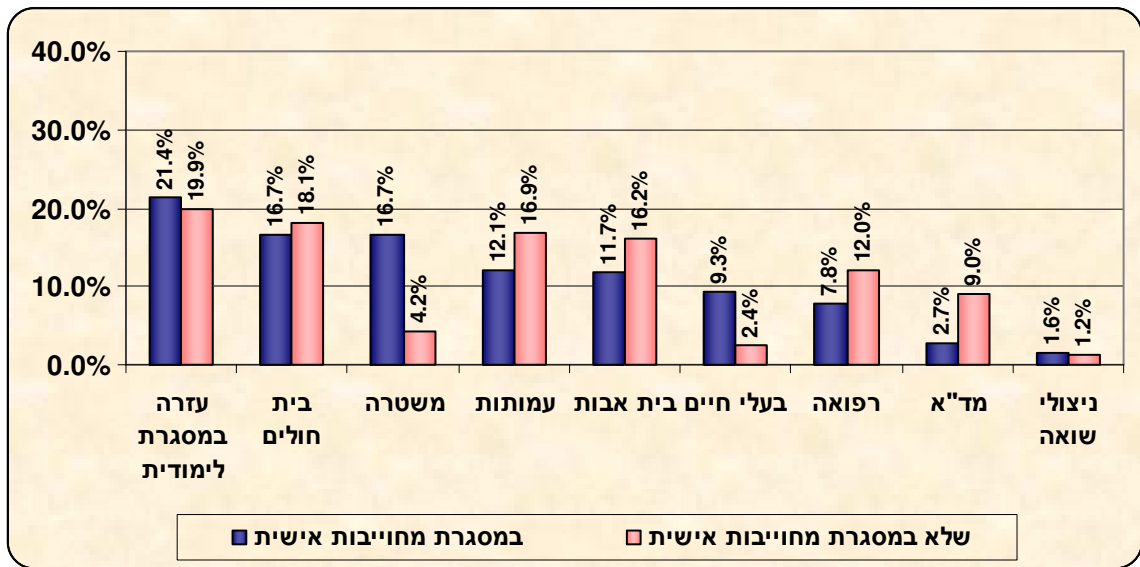
מפילוח לפי מגדר עולה שבנות נוטות להתנדב יותר מבנים (47% ו- 39% בהתאמה).
 בחתך לפי שכבת גיל נמצא, שעליה בגיל התלמידים מלווה בעליה בשיעורי ההתנדבות בקהילה.

4.1 מסגרות התנדבות בהווה ובעבר

בשאלון הסקר הופיעה שאלה שבחנה האם ההתנדבות של בני נוער נעשית במסגרת מחויבות אישית; 56% מבני הנוער דווחו שהם מתנדבים או התנדבו במסגרת מחויבות אישית ו- 44% ציינו שהתנדבותם אינה במסגרת מחויבות אישית.

תרשים 10 מציג את מקומות התנדבות של בני נוער בהווה ובעבר - במסגרת מחויבות אישית ושלא במסגרת מחויבות אישית.

תרשים 10: העדפות התנדבות של בני נוער בהווה ובעבר במסגרת מחויבות אישית ושלא במסגרת מחויבות אישית (N=423)

מעיון בתרשים 10 ניתן ללמוד שמקומות ההתנדבות הנפוצים במסגרת המחויבות האישית הם: המסגרת הלימודית (21%), ובסדר יורד בתי חולים ומשטרה (17% כל אחד), עמותות שונות ובתי אבות (12% כל אחד). גם תלמידים שמתנדבים שלא במסגרת המחויבות האישית, בוחרים להתנדב במקום הראשון במסגרת לימודית (20%) ובסדר יורד בתי חולים (18%), עמותות ובתי אבות (16% כל אחד).

השוואה בין תלמידים המתנדבים במסגרת מחויבות אישית לבין אלו המתנדבים שלא במסגרת מחויבות אישית מלמדת, שהתנדבות במשטרה נפוצה משמעותית במסגרת המחויבות האישית בהשוואה להתנדבות שלא במסגרת מחויבות אישית (17% ו-4% בהתאמה) כך גם התנדבות עם בעלי חיים נפוצה יותר במסגרת מחויבות אישית (9% ו-2% בהתאמה).

בקרב המתנדבים שלא במסגרת המחויבות האישית נפוצות יותר המסגרות הבאות: מד"א (9% ו-3% בהתאמה), עמותות (17% ו-12% בהתאמה) ובתי אבות (16% ו-12% בהתאמה).

בפילוח לפי מגדר בקרב כלל בני הנוער המתנדבים נמצא שבקרב בנות, בית חולים היא המסגרת הנפוצה ביותר להתנדבות (20%), ובסדר יורד המסגרת הלימודית (19%) ובתי אבות (16%).

בקרב בנים המסגרות הנפוצות הן: המסגרת הלימודית (22%), משטרה (17%), רפואה (13%).

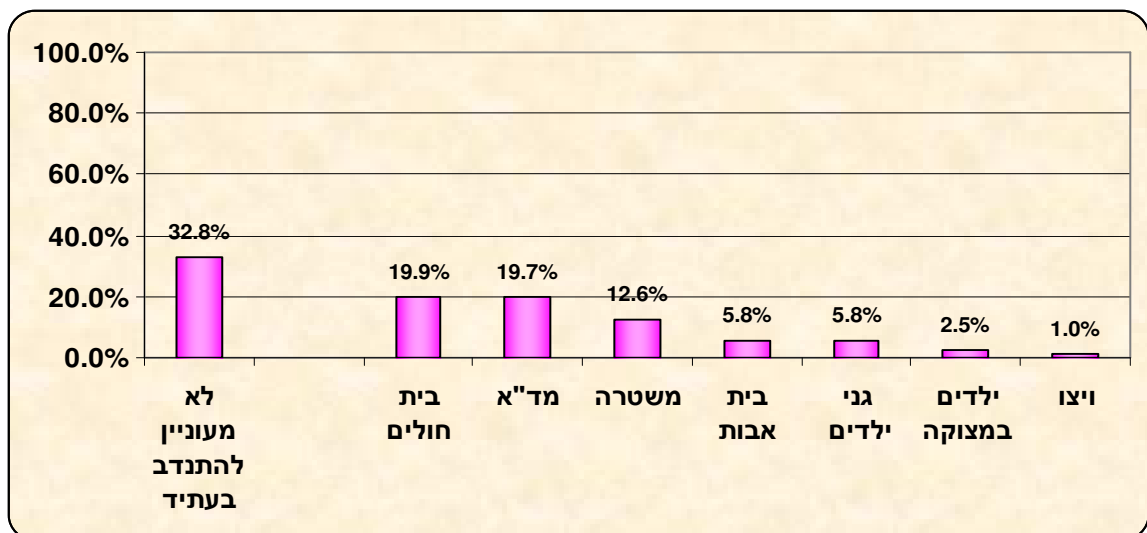
לא נמצא הבדל בין איזור המגורים של בני הנוער ושיעור התנדבותם, יחד עם זאת, נמצא קשר בין שכבת הגיל לשיעור ההתנדבות - עליה בשכבת הגיל מלווה בעלייה בשיעור ההתנדבות בקהילה.

מניתוח התשובות לשאלה שבחנה את מידת שביעות הרצון של בני הנוער ממקומות התנדבותם עולה, שבני הנוער חשים שביעות רצון גבוהה למדי ממסגרות ההתנדבות השונות, כשהממוצע עומד על 3.9 בסולם שנע בין 1 ל-5 (עם סטיית תקן של 1.15).

4.2 מסגרות מועדפות להתנדבות בעתיד

תרשים 11 מציג בסדר יורד, את מידת השאיפה של בני נוער להתנדב בעתיד והיכן (שאלה פתוחה בחלקה).

תרשים 11 : מסגרות התנדבות מועדפות בעתיד בקרב בני נוער (N=567)

תרשים 11 מורה שכשני שלישי מבני הנוער בעיר מדווחים שהם מעוניינים להתנדב בעתיד.

מהשוואת תרשים 10 ו- 11 עולה כי על אף שמסגרת מד"א אינה מסגרת נפוצה להתנדבות בעבר ובהווה, היא פופולארית למדי להתנדבות עתידית. מסגרות פופולאריות נוספות להתנדבות עתידית הן: בתי חולים (20%) ומשטרה (13%).

מפילוח הממצאים לפי מגדר עולה כי קיים הבדל משמעותי ברצון להתנדב בעתיד בקרב שני המינים: בעוד ש-80% מהבנות מעוניינות להתנדב בעתיד, רק 45% מהבנים מציינים שירצו להתנדב בעתיד. המסגרות הפופולאריות להתנדבות בעתיד בקרב שני המינים הן: בתי חולים, מד"א, ומשטרה.

ניתוח הממצאים מצא הבדל מובהק בין 3 אזורי המגורים ובין הכוונה להתנדב בעתיד: במרכז העיר שיעור השואפים להתנדב בעתיד הוא הגבוה ביותר (75%) ובסדר יורד בצפון העיר (68%) ובדרומה (61%).

עוד נמצא שבדרום בעיר, המסגרות הנשאפות העיקריות להתנדבות עתידית הן: בתי חולים (25%), מד"א (16%), משטרה (11%).

במרכז המסגרות העיקריות הן: מד"א (24%) בתי חולים ומשטרה (17% כל אחת). בצפון המסגרות הבולטות הן: בתי חולים (19%), מד"א (16%) ובתי אבות (10%).

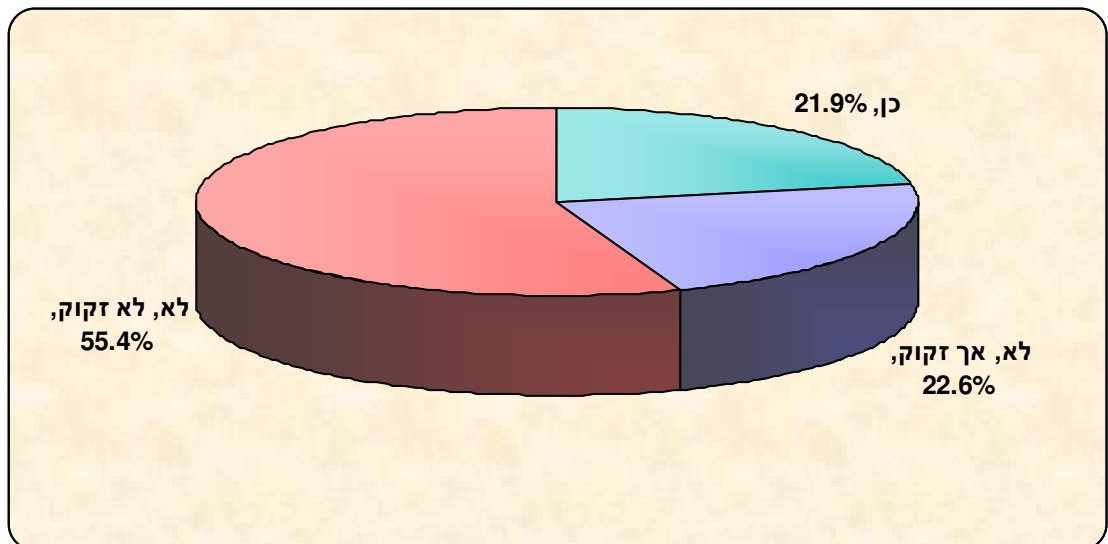
5. סיוע לימודי

5.1 סיוע לימודי בבית הספר

שאלון הסקר בחן בין מגוון הנושאים, את ההיבט של קבלת סיוע לימודי בבית הספר.

תרשים 12 מציג את התפלגות שיעור המקבלים/שאינם מקבלים סיוע לימודי בבית הספר.

תרשים 12 : סיוע לימודי בבית הספר (N=1,223)

עיון בתרשים 12 מורה ש- 22% מבני הנוער מקבלים סיוע לימודי במסגרת בית הספר, יחד עם זאת, 23% מציינים שהם אינם מקבלים סיוע לימודי במסגרת בית הספר, אף על פי שהם חשים שהם זקוקים לו.

פילוח לפי איזור מגורים מראה, שבדרום העיר מצוי שיעור גבוה יותר של מקבלי סיוע לימודי בהשוואה למרכז העיר ולצפונה (31% ו-21% ו-17% בהתאמה).

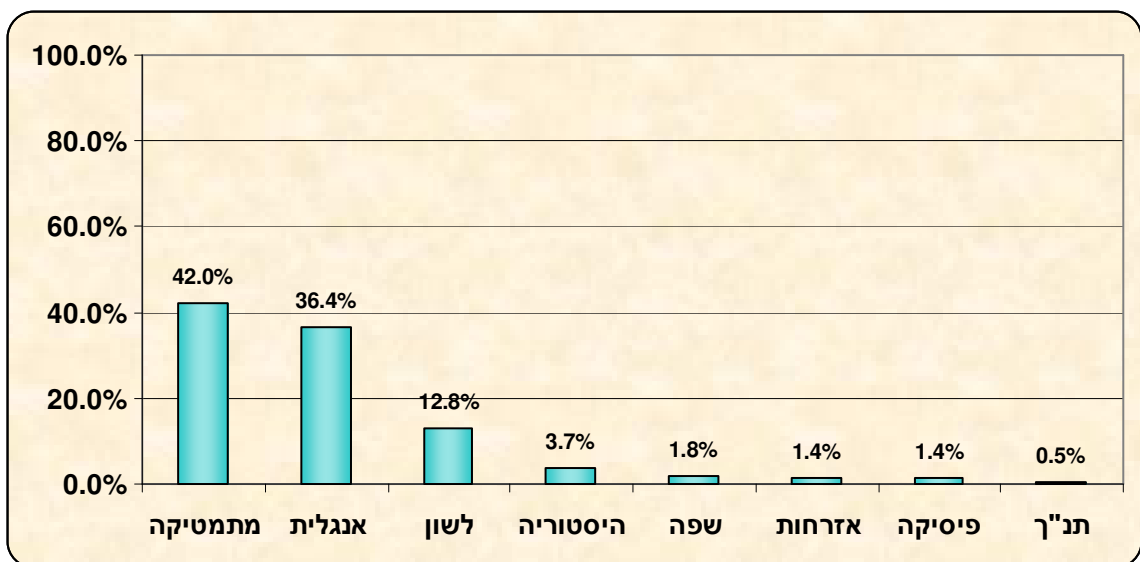
5.2 מרכז למידה עירוני

מינהל החינוך בעירייה שוקל הקמת מרכז/י למידה בעיר. בעוד ש- 44% מדווחים שלא היו פונים למרכז למידה, 31% מדווחים שאילו היה פועל מרכז למידה בעיר הם היו פונים אליו, והיתר מציינים שהיו פונים בהתאם: לצורך (5%), לאטרקטיביות (3%) המחיר (2%) והחברים (1%).

פילוח הנתונים לפי איזור מגורים מלמד שבדרום העיר ובמרכז מביעים נכונות רבה יותר לפנות למרכזי למידה מאשר בצפון העיר (37%, 36% ו- 22% בהתאמה), יחד עם זאת חשוב להדגיש שגם בצפון העיר הנכונות לפנות למרכז למידה הינה משמעותית.

תרשים 13 מציג את מקצועות הלימוד המבוקשים לסיוע במרכז הלמידה (שאלה חצי פתוחה) בסדר חשיבות יורד.

תרשים 13: מקצועות לימוד מבוקשים במרכז למידה (N=778)

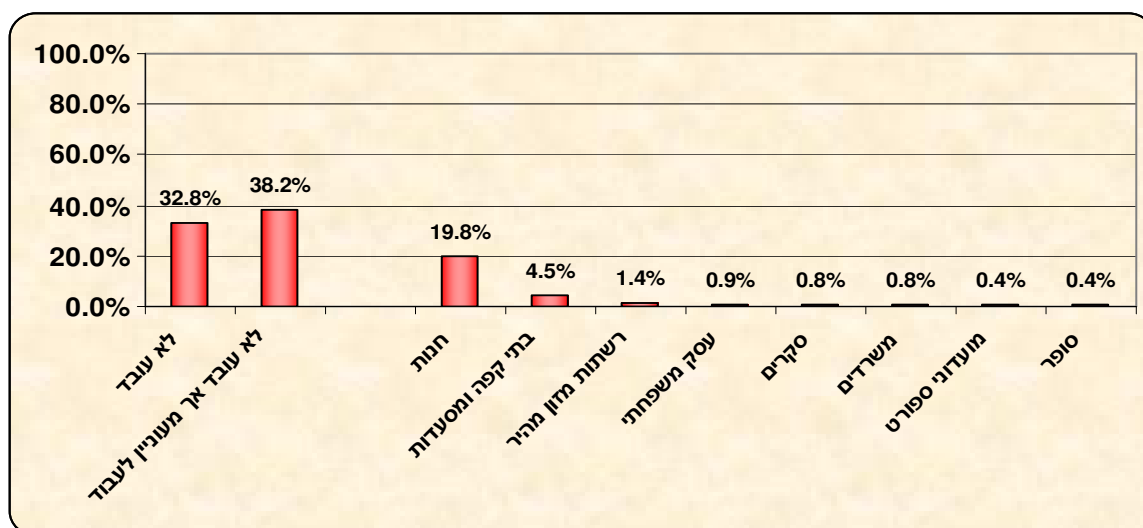
מעיון בתרשים 13 עולה ששלושת המקצועות המבוקשים ביותר לקבלת סיוע במרכז למידה הם: מתמטיקה (42%) ובסדר יורד אנגלית (36%) ולשון (13%).

6. תעסוקה

6.1 שילוב לימודים ועבודה

תלמידי כיתות י' עד יב' שהשתתפו בסקר, נתבקשו לענות על מספר שאלות הנוגעות למקומות עבודתם. תרשים 14 מתאר את דפוסי השילוב של לימודים ועבודה במהלך שנת הלימודים בקרב בני נוער, לפי סוג המסגרת בסדר יורד.

תרשים 14: דפוסי שילוב לימודים ועבודה, לפי מסגרת (N=980)

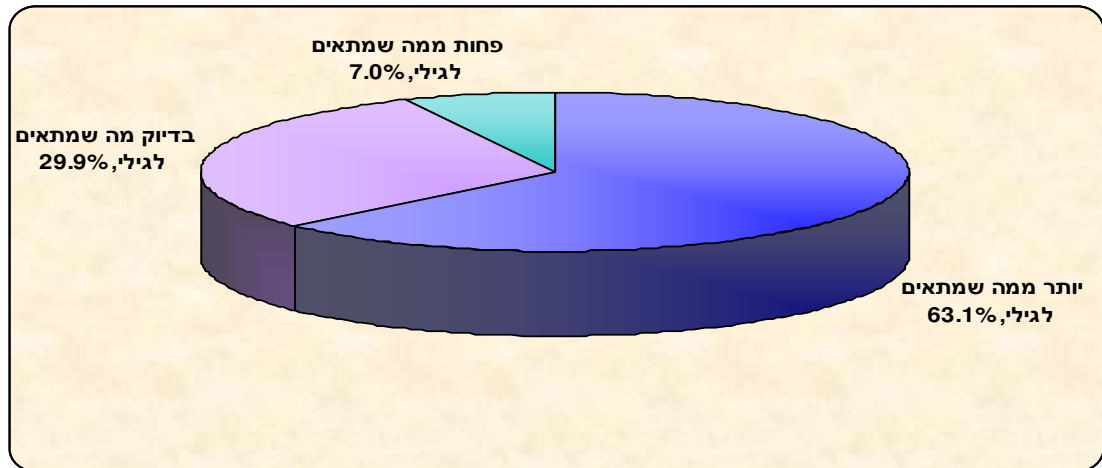

עיון בתרשים 14 מלמד שכ- 29% מתלמידי כיתות ט'-יב' משלבים לימודים ועבודה בתיכון במהלך שנת הלימודים; אחוז לא מבוטל של כ- 38% מציינים שאינם עובדים אך מעוניינים לעבוד. מסגרת העבודה הנפוצה ביותר בקרב כלל בני נוער היא עבודה בחנות (20%), ובמרחק ניכר עבודה בבתי קפה ומסעדות (4.5%), וברשתות מזון מהיר (1.4%).

6.2 תנאי עבודה ושכר

תרשים 15 בוחן האם בני נוער מקבלים שכר נאות במקום עבודתם (על פי טבלאות שכר).

תרשים 15: השכר המשולם לבני נוער במקומות עבודה (N=314)

תרשים 15 מראה שכשני שלישי מבני הנוער העובדים במהלך שנת הלימודים מדווחים על קבלת שכר הגבוה יותר מהמינימום הנדרש בהתאם לגיל על פי טבלאות השכר, 30% מקבלים בהתאם לגילם ו- 7% מקבלים פחות ממה שמתאים לגילם.

שעות העבודה השכיחות ביותר בקרב תלמידי תיכון המשלבים לימודים ועבודה הן - עד 4 שעות עבודה (38%). באופן כללי, ככל ששעות העבודה רבות יותר ישנה ירידה במספר התלמידים העובדים. שיעור תלמידים מזערי בלבד, מדווח על עבודה של למעלה מ- 10 שעות עבודה ביום.

כצפוי, עלייה בגיל התלמיד מלווה בעלייה בשעות העבודה. מקומות העבודה בהן שעות העבודה רבות יותר באופן יחסי הן: בתי קפה מסעדות ומשרדים.

שאלות נוספות הקשורות למרכיבי השכר ושעות העבודה מצאו:

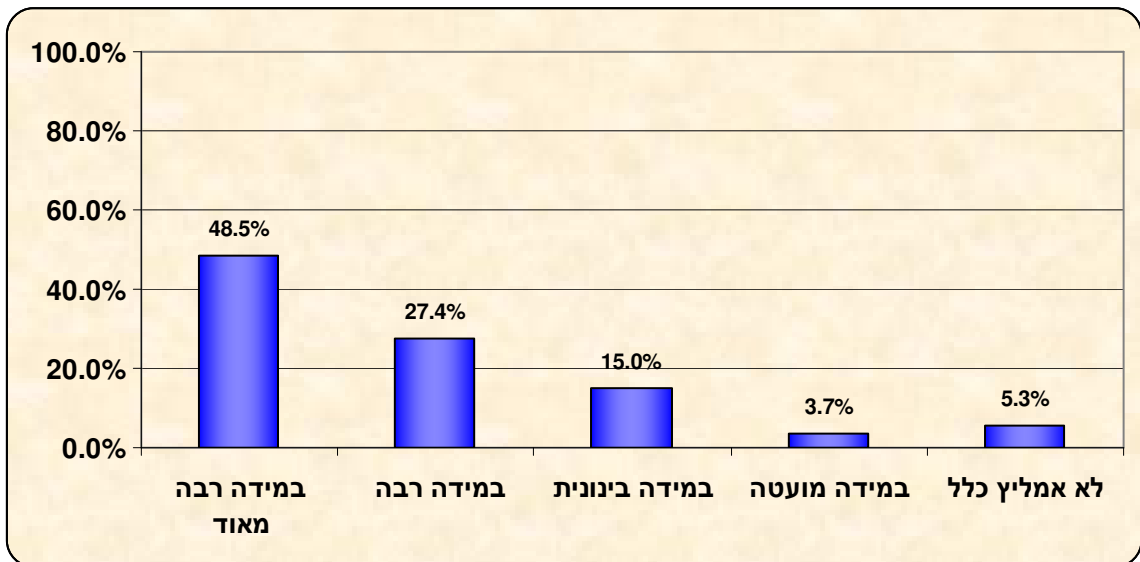
- ♦ בעוד ש- 63% מהנשאלים המשלבים לימודים ועבודה, מדווחים כי הם מקבלים תוספת עבור שעות נוספות, הרי ש- 34% מדווחים שאינם מקבלים תוספת עבור שעות אלו.
- ♦ 61% מהנשאלים מציינים שלא עברו תקופת הכשרה/ניסיון, 31% מציינים שעברו תקופת הכשרה/ניסיון וקבלו שכר עבורן ואילו 9% מציינים שלמרות שעברו תקופת הכשרה הם לא קיבלו שכר עבורן.
- ♦ מחצית מבני הנוער שעובדים, לא נוסעים בתחבורה ציבורית, ל- 34% מחזירים הוצאות נסיעה ואילו ל- 16% לא מחזירים הוצאות אלו.

7. ללמוד ולחיות בתל-אביב-יפו

בכדי לקבל אינדיקציה על המידה בה בני הנוער שבעי רצון מהחיים והלימודים בתל-אביב-יפו הם נשאלו באיזו מידה הם ממליצים לבני נוער ללמוד ולחיות בעיר.

תרשים 16 מציג את התפלגות התשובות באשר למידת המלצתם של בני נוער על לימודים וחיים בעיר.

תרשים 16: מידת ההמלצה לבני נוער ללמוד ולחיות בתל-אביב-יפו (N=1,178)

התמונה המצטיירת מתרשים 15 היא שכ- 76% מבני הנוער ממליצים במידה רבה עד רבה מאוד על לימודים וחיים בעיר, 15% במידה בינונית, 4% במידה מועטה ו- 5% לא ממליצים כלל. הציון הממוצע עומד על 4.1 (בסולם שנע בין 1 ל- 5 עם סטיית תקן של 1.12) ומלמד אף הוא על שביעות רצון גבוהה מהחיים ולימודים בעיר בקרב בני הנוער.